

Směrnice PNB [S 01/2024]	Revize č.:	0
	Platné od:	01. 02. 2024
	Strana:	1 z 11
	Výtisk č.:	1

VNITŘNÍ ŘÁD PN BOHNICE

	VYPRACOVAL	KONTROLOVAL	SCHVÁLIL
Jméno a příjmení	Mgr. Chadimová Mgr. Hudáč	MUDr. Marek Páv, Ph.D Mgr. Jan Běhounek	MUDr. Zuzana Barboríková, MBA
Funkce	právní oddělení	náměstek LP ved. oddělení kvality	ředitelka
Organizační útvar			
Datum			
Podpis			

OBSAH

1. Proces příjmu do nemocnice	3
Evidence a kontrola totožnosti	4
Postup při přijetí na oddělení a seznámení se s průběhem léčby	4
2. Pobyt na oddělení	5
Osobní hygiena pacientů.....	5
Podávání léčivých přípravků	5
Stravování a diety.....	5
Služby zdravotně-sociálního charakteru	6
Úschova předmětů a hospodaření s penězi a cennostmi	6
Práva pacientů.....	6
Stížnosti, podněty a vyjádření spokojenosti	7
Kouření a požívání návykových látek	7
Denní program.....	8
Vycházky a terapeutické propustky	8
Spirituální péče.....	8
Smluvní služby a kulturně společenské a vzdělávací akce	8
Používání mobilních telefonů, PC a záznamových zařízení	8
Bezpečnostní kamery	9
Návštěvy	9
Přítomnost zákonného zástupce / opatrovníka / nezletilého na oddělení	9
Styk s úřady.....	10
Podávání informací o zdravotním stavu	10
Chování k ostatním pacientům a personálu	10
Škoda způsobená pacientem	10
Specifika hospitalizace nezletilých osob na lůžkových odděleních pro dospělé	11
3. Proces propuštění pacienta při ukončení hospitalizace	11
Porušení vnitřního řádu pacientem a ukončení péče	11

Tento vnitřní řád stanovuje v souladu se Zákonem č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, v účinném znění, pravidla, práva a povinnosti všech osob, které se vyskytují v Psychiatrické nemocnici Bohnice (dále též „PNB“) za účelem vyhledání, poskytnutí a zajištění zdravotní péče. Tento vnitřní řád je závazná norma pro zaměstnance, pacienty, návštěvníky i ostatní osoby, které se nacházejí v areálu PNB. Vnitřní řád je uveřejněn na nástěnkách jednotlivých oddělení a na webu PNB.

Pro návštěvníky i ostatní osoby, které se nacházejí v areálu PNB dále platí pravidla stanovená Návštěvním řádem, který je zveřejněn na webu PNB.

1. Proces příjmu do nemocnice

K přijetí na lůžko do PNB musí existovat závažný zdravotní důvod. Lékaři na Centrálním příjmu pacientů nebo na daném oddělení posuzují, zda zdravotní stav osoby vyžaduje lůžkovou péči.

Pacient je v nemocnici hospitalizován zpravidla s písemným souhlasem svým a/nebo svého oprávněného zástupce (zpravidla zákonný zástupce nebo opatrovník). Při přijetí k hospitalizaci se souhlasem pacienta se sepisuje písemné prohlášení, které podepisuje pacient a lékař, případně svědek.

Pacienta lze přijmout bez souhlasu pouze v případech a za podmínek stanovených v zákoně o zdravotních službách, tedy jestliže:

- a) mu bylo pravomocným rozhodnutím soudu uloženo ochranné léčení formou lůžkové péče,
- b) mu je nařízena izolace, karanténa nebo léčení podle zákona o ochraně veřejného zdraví,
- c) mu je podle trestního řádu nebo zákona o zvláštních řízeních soudních nařízeno vyšetření zdravotního stavu,
- d) ohrožuje bezprostředně a závažným způsobem sebe nebo své okolí a jeví známky duševní poruchy nebo touto poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky¹, pokud hrozbu pro pacienta nebo jeho okolí nelze odvrátit jinak, nebo
- e) jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas.

Nezletilého pacienta nebo pacienta s omezenou svéprávností lze bez souhlasu zákonného zástupce nebo opatrovníka hospitalizovat též v případě, jde-li o podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání.

Pacienti, kteří byli přijati bez svého souhlasu, musí být nejpozději do 24 hod od přijetí nahlášení Obvodnímu soudu pro Prahu 8, který nejpozději do 7 dnů rozhodne o tom, zda bylo přijetí v souladu se zákonem. O přijetí pacienta bez jeho souhlasu jsou dále informovány osoby, které si pacient určí, osoby blízké, popř. Policie ČR (podrobnější informace nalezne pacient v dokumentu „*Poučení o právech osob nedobrovolně hospitalizovaných v Psychiatrické nemocnici Bohnice*“, který obdrží při přijetí k hospitalizaci a který je dostupný na nástěnkách umístěných na oddělení.

Lékař na základě cíleného psychiatrického vyšetření rozhodne, zda bude pacient přijat k hospitalizaci a dále rozhodne o umístění pacienta na konkrétní oddělení PNB. Při přijetí

---

¹ Návykovou látkou ve smyslu tohoto vnitřního řádu se míní návyková látka, tak jak je definována v § 2 písm. a) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, v účinném znění, tedy alkohol, tabák, nikotin, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychoaktivními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování (dále též „návyková látka“).

k hospitalizaci je každý pacient informován o svých právech a povinnostech. Ošetřující personál sdělí pacientovi potřebné informace v závislosti na jeho zdravotním stavu a informuje jej o oddělení, na které je přijímán. V případě, že je pacient přijímán bez svého souhlasu, informuje jej lékař také o tom, na základě čeho personál postupuje tímto způsobem.

Každý pacient je lékaři povinen oznámit veškeré důležité informace o svém zdravotním stavu, ordinaci léků jinými lékaři, užívaných psychotropních látkách, a podobně. Pacient je povinen přijímající personál zejména upozornit, že má nakažlivé infekční onemocnění nebo že se v nedávné době setkal s někým s infekčním onemocněním.

Evidence a kontrola totožnosti

U plánovaného přijetí se pacient prokáže platným průkazem pojištění, dokladem totožnosti a lékařskou zprávou doporučující přijetí, pokud ji má k dispozici. Ve výjimečných případech může být pacient přijat i bez těchto dokladů.

Pokud pacient nebo zákonný zástupce pacienta odmítne prokázání totožnosti, může poskytovatel nebo zdravotnický pracovník odmítnout poskytnutí zdravotní služby s výjimkou případů, kdy jde o neodkladnou péči. Odmítne-li prokázání totožnosti jiná osoba (např. návštěva), může personál nemocnice odmítnout této osobě poskytnutí požadované součinnosti nebo ji neumožnit návštěvu hospitalizovaného pacienta.

Postup při přijetí na oddělení a seznámení se s průběhem léčby

Po přijetí na oddělení provede ošetřovatelský personál kontrolu stavu pacienta, včetně hygienických opatření (očista), pokud je to zapotřebí.

Pacient má právo určit osoby, které mohou být o jeho zdravotním stavu informovány. Pacient má také právo vyslovit zákaz podávání informací o zdravotním stavu kterékoliv osobě či vymežit rozsah podávané informace. Své rozhodnutí může pacient v průběhu hospitalizace kdykoliv odvolat či změnit.

Každý pacient má právo na to, aby byl lékařem seznámen se svým zdravotním stavem a plánem diagnostických a léčebných úkonů (dále jen „individuální léčebný postup“). Tento individuální léčebný postup je sestavován již při přijetí a podléhá průběžnému přehodnocování při denních vizitách. Součástí individuálního léčebného postupu je léčebný režim, kterým se rozumí soubor opatření, která podporují léčbu a minimalizují její možná rizika, včetně doporučení úpravy životního stylu. Každý pacient má právo se k tomuto individuálnímu léčebnému postupu vyjádřit a zároveň se podílet na jeho sestavení a dodržování. Pokud pacient s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas, je povinen individuální léčebný postup dodržovat.

Vedle biologické terapie (medikace) a psychoterapie jsou důležitou součástí individuálního léčebného postupu též skupinové terapie a lékařem ordinované a ostatními zdravotnickými pracovníky řízené terapeutické a rehabilitační aktivity (pracovní terapie, kinezioterapie a další). O zařazení pacientů do jednotlivých aktivit rozhoduje ošetřující lékař po dohodě s dalšími členy týmu. Součástí komplexní péče je též pestrá škála kulturních a společenských akcí, které probíhají v areálu nemocnice a kterých se mohou pacienti účastnit, pokud to jejich zdravotní stav umožní.

Léčebnou péči na oddělení zajišťuje kolektiv pracovníků v čele s primářem a vedoucím lékařem. Tito koordinují individuální léčebný postup, na kterém se podílí tým pracovníků

(ošetřující lékař, psycholog, terapeut a další členové léčebného týmu). Ošetřovatelský tým je veden vrchní a staniční sestrou. Bezprostřední péči zajišťuje ve spolupráci s dalšími členy týmu zejména ošetřující lékař a sestra, která také společně s pacientem sestavuje a realizuje ošetřovatelský nebo individuální plán.

2. Pobyť na oddělení

V době vizit a jiných léčebných aktivit je každý pacient povinen zdržovat se na oddělení na místě určeném zdravotním personálem. Výjimkou je situace, kdy je pacient mimo oddělení zejména z důvodu léčebných nebo diagnostických úkonů. Při vizitě se terapeutický tým zabývá zdravotním stavem pacientů, hodnotí účinnost léčby a postup v plnění stanoveného terapeutického plánu. Vizita je také vhodnou příležitostí k tomu, aby se pacient svěřil se všemi svými potížemi či připomínkami ke stávajícímu průběhu léčby a vyjádřil svá přání a potřeby.

Přítomnost domácího zvířectva (psi, kočky atd.) při hospitalizaci není povolena. Povoleno je pobyť asistenčního psa v případě, že se bez jeho přítomnosti pacient neobejde. Podmínkou je, že pacient musí být schopen zajistit běžnou péči o psa, a to buď sám, nebo prostřednictvím jiné další osoby a příslušné oddělení má k dispozici vhodný prostor pro pobyť takového psa. Pobyť asistenčního psa nesmí být pro nikoho ohrožující. Personál vždy individuálně vyhodnotí možná rizika a tyto s pacientem srozumitelně projedná. Jiné výjimky povoluje ředitel/ka nemocnice.

Osobní hygiena pacientů

Pacienti, jejichž zdravotní stav to umožňuje, jsou povinni dbát o svou osobní hygienu a čistotu svého oděvu. Tomu, kdo to sám nedokáže, personál PNB ochotně pomůže. Koupelny jsou s výjimkou odůvodněných případů volně přístupné. V těchto odůvodněných případech je pacientovi přístup umožněn na vyžádání.

Pacient během hospitalizace používá zpravidla své vlastní civilní oblečení a vlastní hygienické potřeby. Pokud pacient nemá vlastní čisté oblečení nebo hygienické potřeby, jsou mu na nezbytně nutnou dobu poskytnuty ze strany PNB.

Podávání léčivých přípravků

Léčivé přípravky (dále jen „léky“), které ordinoval ošetřující lékař, podává v určenou dobu sestra a je oprávněna se přesvědčit, zda léky byly skutečně užity. S dotazy týkajícími se léků je nutné se obrátit na lékaře. S sebou přinesené léky a potravinové doplňky je každý povinen při přijetí k léčbě odevzdat. Tyto léky mohou být pacientovi podávány na základě schválení lékařem, který to uvede v ordinaci. Odevzdané léky dle předchozí věty jsou pacientovi vráceny při propuštění. Pokud tak určí lékař, může pacient určité léky a potravinové doplňky užívat samostatně.

Stravování a diety

Režim stravování, resp. dietu určuje lékař, případně nutriční terapeutka, přičemž je v zájmu pacientů, aby porušováním diety nenarušovali průběh léčby. Strava se vydává v daných časech. Nápoje jsou zajištěny v průběhu celého dne a na některých odděleních je k dispozici nápojový automat. Příbuzní smějí pacientům donést nezakázané potraviny respektující předepsanou dietu, a to v minimálním množství z důvodu omezených úložných prostor a kapacity chladniček. Přísně zakázáno je přinášení alkoholických nápojů. Všechny potraviny mohou být pacientům předávány pouze s vědomím ošetřovatelského personálu.

Pacienti jsou povinni dbát na to, aby v nočním stolku a ani na jiných nevhodných místech nebyly ponechávány zbytky potravin nebo potraviny podléhající rychlé zkáze. Ošetřující personál provádí pravidelnou kontrolu chladniček pacientů. Vzhledem k tomu, že nelze ohlídat nezávadnost donášených potravin, může se stát, že některé potraviny budou v zájmu ochrany zdraví pacienta personálem po upozornění zlikvidovány, zejména pokud budou potraviny neoznačené, s poškozeným obalem a po datu spotřeby (potraviny, které nejsou označené datem spotřeby, je povoleno uchovávat pouze po dobu 24 hodin od přinesení). V případě, že po dobu hospitalizace pacient zaznamená změnu chuti k jídlu, nežádoucí pokles nebo nárůst tělesné hmotnosti, doporučujeme se obrátit na ošetřujícího lékaře, který může zahájit spolupráci s nutričním terapeutem.

Služby zdravotně-sociálního charakteru

Každý hospitalizovaný pacient má právo na konzultaci se zdravotně sociální pracovníci, která posuzuje jeho stávající sociální situaci. Její činnost je směřována především k zajišťování sociálních a osobních potřeb pacienta, ale i směrem k úřadům a dalším institucím, například sociálním službám pobytovým i terénním. Předávání informací a kontakt sociální pracovníce s pacientem a zdravotnickým personálem je realizován na vizitách, komunitách, terapeutických poradách a v rámci osobních pohovorů a konzultací s pacientem. Pacienti, kterým byl přidělen case manažer, jsou podporováni a povzbuzováni v kontaktu s ním. Nemocnice podporuje prolínání lůžkové a komunitní péče.

Úschova předmětů a hospodaření s penězi a cennostmi

Při přijetí k hospitalizaci do PNB je pacientům umožněno, aby si nechali uložit svoji momentální finanční hotovost a cennosti do trezoru na oddělení, případně do pokladny nemocnice proti vystavenému potvrzení o převzetí hotovosti/cenností. Pacienti mají také možnost uzavřít s PNB příkazní smlouvu, prostřednictvím které jim budou spravovány jejich finanční záležitosti. Nemocnice plně neručí v případě ztráty nebo odcizení za peníze nebo cennosti, které má pacient v době hospitalizace u sebe. V případě pacientů omezených ve svéprávnosti se postupuje v souladu s pokyny jejich zákonných zástupců a/nebo opatrovníka.

Povinně je nutné odevzdat do úschovy ostré nebo nebezpečné předměty (např. nože, hořlaviny apod.). Pacient je povinen odevzdat návykové látky. Držení zbraně a nelegální návykové látky bude řešeno v součinnosti s Policií ČR.

Práva pacientů

Během hospitalizace má každý pacient zejména následující práva: právo na důstojné a ohleduplné zacházení, právo být osloven jménem, stejně tak právo znát jméno zdravotnického personálu, se kterým přichází do styku, právo přijímat zdravotní služby dle svého aktuálního zdravotního stavu v co nejméně omezujícím prostředí a na náležité odborné úrovni, právo na ochranu soukromí a právo na sdělování informací o zdravotním stavu (zejména při vizitách), dále v souladu s léčebným režimem právo na návštěvy, telefonní hovory a osobní korespondenci. Každý pacient je o těchto a dalších svých právech při přijetí k hospitalizaci poučen, pokud to umožňuje jeho zdravotní stav. Pokud zdravotní stav pacienta při přijetí k hospitalizaci poučení neumožňuje, je o svých právech poučen bezodkladně poté, co to jeho zdravotní stav umožní.

Pacienti se mohou volně pohybovat po oddělení; do prostor, které jim nejsou vyhrazeny v denním režimu (služební pokoje zdravotních sester, lékařů, kuchyně, provozní

a hospodářské místnosti, kanceláře apod.), jsou však oprávněni vstupovat pouze se souhlasem příslušného zdravotnického personálu.

O omezení některých práv může v individuálních a odůvodněných případech s ohledem na aktuální zdravotní stav pacienta a léčebný režim rozhodnout příslušný lékař.

U pacientů s nařízeným ochranným léčením je pacient seznámen s dokumentem poučení („Poučení pacienta při přijetí do ochranného léčení“), obsahujícím seznámení se s omezeními, která jsou dána zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, v účinném znění. Tento dokument pacient podepisuje.

Stížnosti, podněty a vyjádření spokojenosti

Pacientova spokojenost je společným zájmem zaměstnanců PNB. Ošetřující personál je připraven vycházet vstříc a činit dostupná opatření ke zpříjemnění pobytu pacienta. Mnohé připomínky či nespokojenost často vznikají nedorozuměním či chybným pochopením situace a lze je vyřešit bezprostředním společným jednáním.

Každý pacient je v případě nespokojenosti oprávněn podat stížnost. Stížnost může podat poštou, e-mailem, přes datovou schránku, telefonicky nebo ústně, a to:

- ošetřujícímu personálu (lékaři, sestře, ...)
- zástupci Týmu nemocničního ombudsmana (ombudsman@bohnice.cz);
- do schránky, která je umístěna na každém oddělení. Termín vybírání schránky je možno zjistit u personálu, přičemž lhůta pro odpověď na stížnost se počítá ode dne, kdy je stížnost ze schránky vyjmuta.

Stížnost proti postupu PNB při poskytování zdravotních služeb nebo proti činnostem souvisejícím se zdravotními službami může podat kromě pacienta jeho zákonný zástupce, osoba blízká v případě, že pacient tak nemůže učinit s ohledem na svůj zdravotní stav, event. osoba zmocněná pacientem.

Stížnosti jsou vyřizovány na základě řádného interního prošetření. Na písemnou stížnost nebo ústně podanou stížnost obdrží pacient odpověď do 30 kalendářních dnů ode dne přijetí stížnosti. Tato lhůta může být v odůvodněných případech prodloužena o dalších 30 dnů. O prodloužení lhůty musí být stěžovatel informován včetně uvedení důvodů.

Pokud stěžovatel s vyřízením stížnosti nesouhlasí, může se obrátit na Magistrát hl. m. Prahy, případně na zřizovatele nemocnice (Ministerstvo zdravotnictví ČR).

Pacient je oprávněn obdobným způsobem sdělovat i spokojenost s poskytnutými službami případně podněty pro jejich zkvalitnění.

Podrobnější pravidla pro vyřizování stížností jsou uvedeny na oficiálních webových stránkách PNB a rovněž v dokumentu obsahujícím poučení o právech pacientů, který každý z pacientů obdrží při hospitalizaci a který je dostupný na každém oddělení.

Kouření a požívání návykových látek

Kouření je pacientům dovoleno pouze na místech k tomu vyhrazených. Nedopalky je nutno odkládat vždy do popelníků. Na některých odděleních u sebe pacienti nesmí mít z bezpečnostních důvodů zápalky a zapalovače.

Požívání návykových látek včetně alkoholu není povoleno a bude považováno za porušení individuálního léčebného postupu se všemi důsledky z toho plynoucími. Do nemocnice je zakázán přístup osobám, které jsou zjevně pod vlivem návykových látek a ve stavu, v němž ohrožují sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek (pokud se nejedná o vstup a pobyt spojený s poskytováním neodkladných zdravotních služeb těmto osobám).

Denní program

Denní program se řídí režimem dne, který schvaluje primář oddělení a který je přizpůsoben charakteru oddělení a danému způsobu léčby. Režim dne je součástí individuálního léčebného postupu, a proto jsou všichni pacienti povinni se s ním seznámit a dodržovat ho.

Vycházky a terapeutické propustky

Pokud mají pacienti ošetřujícím lékařem povolenou vycházku, musí dodržovat dobu k vycházkám vyhrazenou a ošetřujícím lékařem schválenou. Pacienti při vycházkách dodržují pravidla nastavená individuálním léčebným postupem (včetně léčebného režimu) a pokyny ošetřujícího lékaře.

V odůvodněných případech může ošetřující lékař navrhnout primáři povolení terapeutické propustky, a to i v době hospitalizace a pracovní neschopnosti pacienta. Propustka se obvykle uděluje s vědomím příbuzných. Propustka se zpravidla neuděluje 3 dny před ukončením hospitalizace. Pacienti by si měli být vědomi toho, že vše, co dělají mimo oddělení (během vycházek a propustek), může mít dopad na jejich řádnou léčbu. Po tuto dobu jsou pacienti povinni užívat předepsané léky dle rozpisu stanoveného lékařem a neporušovat dietní zásady, především se vyvarovat požívání návykových látek. V době terapeutické propustky by pacienti neměli řídit motorová vozidla.

Pacienti berou na vědomí, že v případech nařízené hospitalizace ve smyslu příslušných ustanovení trestního řádu (ochranné léčení, pozorování duševního stavu) může být režim vycházek a terapeutických propustek přísnější a řídí se zvláštními zákony, zejm. zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, v účinném znění, a trestním řádem.

Spirituální péče

Hospitalizovaným pacientům je umožněn kontakt s duchovním dle jejich přání a příslušné konfese. Je možno zajistit návštěvu duchovního přímo na oddělení, a to jak z týmu spirituální péče nemocnice, tak i externími duchovními.

Smluvní služby a kulturně společenské a vzdělávací akce

V areálu nemocnice je dostupná řada doplňkových služeb, jakými jsou kino, divadlo, bistro, terapeutická farma a mnoho dalších. V zájmu zkvalitnění služeb také podporujeme pořádání kulturních, společenských a vzdělávacích akcí a programů v areálu nemocnice a velmi vítáme účast pacientů, pokud to jejich zdravotní stav umožňuje. Bližší informace poskytne personál na daném oddělení. K tomuto účelu je zároveň na každém lůžkovém oddělení zřízena informační tabule.

Používání mobilních telefonů, PC a záznamových zařízení

Používání mobilních telefonů, PC či jiné elektroniky je povoleno, avšak s určitými omezeními s ohledem na individuální léčebný postup a léčebný režim oddělení. Telefon je třeba používat způsobem, který je ohleduplný k ostatním pacientům i personálu. Omezení

používání vlastního telefonu, o kterém rozhodne na základě individuálního posouzení ošetřující lékař, může být v určitých případech dáno léčebnými důvody nebo právy ostatních osob. Je nutné upozornit na to, že za svůj mobilní telefon a PC si každý zodpovídá stejně jako za jiné cennosti, a proto nemůže vyžadovat plnou náhradu při jeho ztrátě. Je zakázáno používat mobilní telefony/jiná záznamová zařízení k pořizování obrazových a zvukových záznamů ve všech prostorách PNB, a to zejména z důvodu ochrany osobnostních práv ostatních pacientů a personálu.

Bezpečnostní kamery

Na některých odděleních a v některých prostorech PNB jsou umístěny bezpečnostní kamery se záznamem nebo bez záznamu. Hlavním účelem použití bezpečnostních kamer je ochrana zdraví a majetku všude tam, kde není možné použití jiných dosažitelných preventivních a kontrolních mechanismů. Informační povinnost je plněna informačními tabulkami s piktogramy a informací na webových stránkách PNB. Dále, podrobnější informace o jednotlivých účelech při pořizování záznamů z kamerového systému, obsahující také poučení o právech pacientů i personálu, jsou k nahlédnutí na vybraných odděleních.

Návštěvy

Jsou povoleny zpravidla denně, návštěvám jsou vyhrazeny příslušné prostory na jednotlivých odděleních nebo park nemocnice. Nemocnice podporuje kontakt s rodinnými příslušníky a přáteli pacientů. Každý pacient má nárok na to, aby mohl být s návštěvou (rodinou, důvěrníkem) ponechán v klidném prostředí a nebyl v průběhu návštěvy rušen (pokud to umožní jeho zdravotní stav a není lékařem rozhodnuto jinak). Při návštěvách je nutné zohlednit to, že na odděleních v určitých časech probíhají léčebné aktivity.

Návštěvy lze realizovat v běžnou denní dobu (8h – 20h), a to vždy s ohledem na denní program jednotlivých oddělení. Doporučujeme však návštěvy realizovat v odpoledních hodinách (14h-17h), které jsou z hlediska denního programu většiny oddělení nejvhodnější. Výjimky může povolit ošetřující lékař, který je rovněž oprávněn ze závažných důvodů návštěvy u pacienta i omezit či zrušit.

V odůvodněných případech si může personál vyžádat doklad totožnosti návštěvníka, který je v takovém případě povinen doklad předložit. Na některých odděleních, kde to zajištění bezpečnosti vyžaduje, mohou být vstupující osoby vyzvány ke spolupráci při osobní prohlídce a při kontrole vnášených předmětů. Při neposkytnutí součinnosti dle tohoto odstavce, nemusí být vstup umožněn.

Ředitel/ka je oprávněn/a z provozních, hygienických, epidemických a jiných závažných důvodů návštěvy omezit nebo dočasně zakázat.

Pacienti berou na vědomí, že v případech nařízené hospitalizace ve smyslu příslušných ustanovení trestního řádu (ochranné léčení, pozorování duševního stavu) může být režim návštěv přísnější a řídí se zvláštními zákony, zejm. zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, v účinném znění a trestním řádem.

Přítomnost zákonného zástupce / opatrovníka / nezletilého na oddělení

Vybavení, dispozice a celkový charakter většiny oddělení neumožňují nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce na pokoji pacienta. Přítomnost zákonného zástupce nebo jím určené osoby však lze umožnit po předchozí domluvě s lékařem i mimo návštěvní hodiny, a to za podmínky, že to nenaruší individuální léčebný postup anebo bezpečnost

pacienta či dalších pacientů na oddělení. V odůvodněných případech může lékař rozhodnout o dočasném omezení práva pacienta na nepřetržitou přítomnost jeho zákonného zástupce.

Výše uvedené vztahující se k nezletilým pacientům obdobně platí u opatrovníků, resp. pacientů, jejichž svéprávnost je omezena tak, že nejsou způsobilí posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí. Obdobně je také lze uplatnit i v případě vyžádané přítomnosti nezletilého u svého hospitalizovaného zákonného zástupce.

Styk s úřady

Pacienti mají právo být v kontaktu s jejich právními zástupci, s úřady, s pracovníky patientských a jiných organizací. Pacienti mohou s těmito úřady a organizacemi volně komunikovat a přijímat a odesílat korespondenci.

Podávání informací o zdravotním stavu

Informace o zdravotním stavu pacienta podává oprávněným osobám ošetřující zdravotnický pracovník způsobilý k poskytování zdravotních služeb, kterých se podání informace týká; ošetřující zdravotnický pracovník provede do zdravotnické dokumentace záznam o tom, že byla informace podána. Informace o zdravotním stavu pacientů oprávněným osobám na jejich žádost (zejm. telefonické a emailové dotazy) lze zodpovědět jen po prokázání se domluveným heslem. Každý může po předchozí dohodě s lékařem nahlížet do své zdravotnické dokumentace popř. požádat o zpoplatněné pořízení výpisů, opisů nebo kopií. Pacient má právo klást doplňující otázky týkající se zdravotního stavu či poskytované zdravotní služby.

Chování k ostatním pacientům a personálu

V průběhu hospitalizace je požadováno dodržování pravidel slušného společenského chování. Všichni pacienti by se měli snažit o vzájemnou ohleduplnost, snášenlivost a toleranci k projevům druhých. Jakékoliv projevy diskriminace, rasismu a šikany nejsou tolerovány. V případě zjištění závažných okolností o zdravotním stavu jiných pacientů, nebo zjištění výskytu náhlé změny jejich zdravotního stavu, je nutné toto neprodleně hlásit ošetřujícímu personálu. Mezi pacienty platí též zákaz finančních půjček, věcných směn a hraní hazardních her.

Na oddělení není tolerováno násilí jakéhokoli druhu, vyhrožování druhým, nadávky nebo agresivní mluva, odebírání nebo poškozování věcí spolupacientům. Pacienti berou na vědomí, že hluk na oddělení může rušit ostatní. Z toho důvodu je zakázáno pouštět si hlasitou hudbu, a při používání mobilního telefonu hlasitým hovorem rušit ostatní.

Použití omezovacích prostředků

V případě ztráty kontroly nad jednáním a výskytu poruch chování s agresivitou v rámci duševní poruchy, při kterých pacient ničí majetek nebo kterými bezprostředně ohrožuje život, zdraví nebo bezpečnost sebe nebo jiných osob ve svém okolí, mohou být u pacienta v souladu s platnými právními předpisy použity omezovací prostředky.

Škoda způsobená pacientem

Pacient odpovídá za úmyslné i nedbalostí způsobené škody na majetku nemocnice, zaměstnanců nebo jiných pacientů. O způsobené škodě může být sepsán protokol, který je postoupen k řešení Náhradové komisi PNB.

Specifika hospitalizace nezletilých osob na lůžkových odděleních pro dospělé

Ve specifických případech lze nezletilé pacienty starší 15 let hospitalizovat na odděleních, která nejsou primárně zaměřena na péči o nezletilé (přístupnost kuřárny, neomezená přístupnost automatů s kofeinovými nápoji a občerstvením, apod.). Nezletilí pacienti nicméně mají v těchto případech povinnost zdržet se kouření i návštěv prostor vyhrazených pro kouření a dodržovat další specifické pokyny ošetřovatelského personálu.

3. Proces propuštění pacienta při ukončení hospitalizace

Není-li pokračování v hospitalizaci dále indikováno nebo nařízeno, je pacient z hospitalizace propuštěn. Každý pacient může být na vlastní písemnou žádost (revers) propuštěn i předčasně, a to pokud nejsou současně dány důvody k hospitalizaci bez souhlasu pacienta. Každý, kdo není vzhledem ke svému zdravotnímu stavu schopen obejít se bez další osoby (člen rodiny, opatrovník, jiná pečující osoba), bude propuštěn až po vyrozumění této osoby, která navazující péči zajistí.

O propuštění z hospitalizace rozhoduje lékař (službu konající, ošetřující, vedoucí nebo primář). Při propuštění odevzdají pacienti sestře všechny zapůjčené předměty a současně jim bude vydáno vše, co měli během pobytu v úschově.

Osobám, jejichž zdravotní stav neumožňuje dopravu z hospitalizace běžným způsobem, lze na základě indikace ošetřujícího lékaře zajistit dopravní zdravotní službu.

Při propuštění ošetřující lékař vhodným a srozumitelným způsobem poučí pacienta o jeho zdravotním stavu, dalším postupu léčby, o životosprávě a o další pracovní schopnosti, současně se přesvědčí, zda pacient jeho poučení porozuměl.

Při propuštění vydá ošetřující lékař pacientovi stručnou předběžnou propouštěcí zprávu o průběhu léčby obsahující základní údaje a sloužící k rychlé orientaci ambulantního lékaře, zpravidla psychiatra. Podrobná písemná zpráva o nemoci a léčbě je zasílána registrujícímu praktickému lékaři a příslušnému ambulantnímu psychiatrovi poštou. Při propuštění je pacient vybaven medikací v souladu s předběžnou propouštěcí zprávou. Současně se vyúčtovávají vzájemné finanční pohledávky.

Porušení vnitřního řádu pacientem a ukončení péče

V případě, že pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů, úmyslně a soustavně nedodržuje individuální léčebný postup (a/nebo léčebný režim), pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas nebo se neřídí vnitřním řádem a jeho chování není způsobeno zdravotním stavem, nebo přestal poskytovat součinnost nezbytnou pro další poskytování zdravotních služeb, může PNB ukončit péči o pacienta. Ukončením poskytování zdravotní péče nesmí dojít k bezprostřednímu ohrožení života nebo vážnému poškození zdraví pacienta. U pacientů s nařízenou hospitalizací (ochranná léčba, pozorování duševního stavu) mohou být využita opatření vyplývající z trestního zákona a trestního řádu (oznámení orgánům činným v trestním řízení).